

Yeŋö ba dhil looi?

- Apieth bi pan akim dhiëth yin thün nimra de paandu ku telpundi njic.
- Apieth bik njic ye ḥa yen ye akim de menhd tē lē wek lony.
- Thiec kā cī keek yök ë thëmic nē kööl tueŋleer yin menhduön piɔc dhiëdh pan akim.

Na wic ba VIDEO de them de menh piɔc dhiëth, ke yï

Ior nē biäk de web-thait kän BabysFirstTest.org ku tñj:

<https://www.youtube.com/watch?v=Zwb1tQPHmxs>

Ka tñj Bideo kän “One Foot at a Time” tēn

<http://www.savebabies.org>

Na wic buŋ thiin nɔnjic WËL KE WËT DE WÄRKENKE MITH/borocuur:

Ke yi cōl 402-471-9731 ka toc Pakhténç “NNSP” : Pakth 402-471-1863 ka yimeel dhhs.newbornscreening@nebraska.gov. Iueel kē wic: Buŋ nyuthe wärken ke mith, borocuur de thë de piŋ de mithye cōl (“Ye menhdu piŋ?”) ka “Menhu awic bë piënđe bë them”). Aatōu aya ne thuuk ke thäi kuötiiic.

Gär de ye buŋe ku teekde piny acë röt lēu ë koony pieth cī Title V, Maternal and Child Health Block yïek ajueer de cäär de tueny tueeny de mith piɔc keek dhiëth ku kā tōu nē rim ke kuarken de Nebraska .

This project is supported by the Health Resources and Services Administration (HRSA) of the U.S. Department of Health and Human Services (HHS) under grant number H61MC00065, Universal Newborn Hearing Screening, \$249,678 total award amount. No nongovernmental sources support the program. This information or content and conclusions are those of the author and should not be construed as the official position or policy of, nor should any endorsements be inferred by HRSA, HHS or the U.S. Government.

Maktam de Pial de guɔp ku konykony kök de Nebraskaací röt gam ke bë koc kedhia ya thɔɔŋ ku cīn koc ye keek til nē biäk de koc wic luɔi ku koc wic kony.

printed on recycled paper

Aci ber looi. 10/04/2014

BUN NYUTH WÄRKEN KE MÏTH

AJUIER DE CÄÄR DE MITH PIɔC DHIËTH GUP NË TUENY TUEENY

AJUIEER DE CÄÄR DE MITH GUP NË TUENY TUEENY NË NEBRASKA

October 2014
Dinka

NEBRASKA
Good Life. Great Mission.

DEPT. OF HEALTH AND HUMAN SERVICES

YE NÖ YE LUEEL DE CÄÄR DE TUENY TUΞENY NË MÏTH PIJC KEEK DHIËTH GUP?

Cäär de tueny tuεeney aye luöl mith cï keek dhiëth ë Nebraska ëbën. Ë thëm ye looi bënë kä töü ë mith guöp kä lëu bik ye yiëk tuaany. Yin ku akim de menhdu aacii lëu ba kë lueel ë tüj abac na nɔŋ tuaany töü ë meth guöp. Thëmthëm (thëm de riem, thëm de piŋ ku thëm de piŋu) aayee keek looi bik keek kë töü thìn tüj bi guo gëlwei ka bi ciɔk koor. Borocuur kän abï thëmthëm ka diäk töü ye keek looi lëk yiin.

Ye ŋa bi dhil caar guöp? Mith kedhia cï keek dhiëth ë

Nebraska aabi ke rimkenku tuany de piŋu dhil them.

Thëmthëm kë aapieth apëi në lëu bi pial de guöp de mith pijc keek dhiëth tiit ku tueny

tuεeney lëu bë keek dɔm gëlwei, ku ye kënë aci täau ë luöñic. Aye luöñ lueel wu bi pan akim piŋ de menhdu ya caar.

Lëu bë mehndi them kadï në cäär de rim blood-spot?

Nyïin ka Dhiëc ke riem aaye keek miit ë meth ciɔk. Rim cï keek miit aaye keek tuɔc laboratory ku bi keek caaric në tueny tuεeney bi ke lueel në apääm bö ciëen.

Yeño ye cäär de tueny tuεeney ya kë pieth apëi?

Aye luöñ wic bë mith ya caar gup ago kë lëu bi keek cok kuc käj, bi nyith ku riäk de rou ku cuäny, nok ku tueny tuεeney kök lëu bik meth nök gëlwei. Kä cït kë na cï keek tüj ë cäär yic, alëu bi keek dɔc tit ku tök keek apieth aya. (Anɔŋ kök kuc keek lëu bik kɔc yiöök gup tuaany ku thuɔu ciï lëu bë keek tüj në thëmthëm kë).

Ye nén yén bi mehndi dhil caar guöp? Akimdu abë riem miit ë menhdu guöp ke ŋoot pan akim. Na cakë guo lɔ baai yiin wek menhdu ke menhdu ŋoot ke kën thee ka 24 cuöjp, ke menhdu abi thëmthëm kë bë looi. Pan akim abë lëk wek ye nén bi wek dhuk ke we ŋoot ke we kën guo lɔ baai. Na kën yekenë rot looi, ke yi cɔl akimdu bi thëthën bë looi ke menhdu ci nɔŋ thee ka 24. Thëmthëm kök aalëu bik kë ye yic nyooth na ŋot meth ke kën thee 24 cuöjp ku acie keek kedhia.

Mith éke dhiëth keek baai: Mith éke dhiëth keek baai aabi keek dhil caar gup aya në tueny tuεeney kë. Man ë meth ka raan gör meth rin ë kööl dhiëthë ye abi ajuiëer dhil looi kenë akim bi thëmthëmkë looi. Riem abi dhil miit ë kaam de thee ke 24 ku 48 aköl dhiëth, në rin na nɔŋ töök wic bi jɔk bi dɔc looi. Agut të na ci meth nɔŋ nïn juëc abi ŋoot ke caar guöp,

ku ye kënë acie ye wic, mith ci dir alëu bikë noot ke töök keek
ë tueny tuexeny kök.

YE TUENY TUEXENY CİT NÖ KEEK TÖU NË AJUIEER CÄÄR DE RIEM *Blood-Spot* Ë NEBRASKA'S YIC?

Tuany de Amino Acid

Phenyl-ketonuria,
(FEE-nil-KEE-tone-u-ree-ah), ka
PKU, ee tuaany de amino acid.
Mith noj tuaany de PKU aaciï
phenylalanine ka phe ye luui ë
mith gup. Phe ee amino acid e
pro-tin ye yok ë müith cït ca, rïj, tuçn ku jibana. Na cë phe dït
ë riem de meth yic ee räl ke nyith riöök ku alëu bë meth cok
kuc käj (bëël). Na cë döc njic ke meth alëu bë yiëk müëth cë
pocthok, bë kuny de kände gél. Tueny tuexeny kök ke Amino Acid Disorders ye keek caar aançajiic kakë:

- Dak de Argininosuccinic Acidemia (ASA Lyase)
- Citrullinemia (CIT)
- Homocystinuria (HCY)
- Tuany de Maple Syrup Urine (MSUD)
- Tyrosinemia (TYR)

Dak de Biotinidase (BIO)

(BYE-o-TIN-I-days) ee tuany ye yok ë müith dak ë enzyme bio-tinidase. Ku ye kënë alëu bi mëth yiëk nok, ee meth cok kuëk, tuany de dël eczema, ku miiñ. Tuaanyë alu bë gélwei ë biotin (e Bitamin) na cë meth döc töök ë wik tueen ë piürde yic.

Kon-genital Adrenal Hyper-plasia (CAH)

(Kon-genital A-DREE-nal Hyper-PLAY-zia) ee tuaany ye dak de enzyme biëi ku ye kënë e rot looi na ye adrenal gland töu ë rou nhom yormon tök lik apëi ku yormon däj ye biëibei ke dït apëip. Mith kök noj tuaany aaye thou këm abac. Tuaanyë alëu bë gélwei na cë meth döc töök ë yormon.

Kon-genital Primary Hypo-thyroid-ism (CPH)

(HIGH-po-THIGH-roid-ism), ka CPH iee tuaany ë meth döj na cïn yormon de thay-roïd röj töu ë riemic. Kä ye keek döc tüj tënçej menh noj CPH ee kuny de käj ku meth acie döc cil. Na cë meth döc yiëk wäl col thay-roïd ë wik tueen ke piürde yic, ke meth alëu bë cil apieth ku njic käj.

Thith-tik Pay-borothith (CF)

(SIS-tic FY-bro-sis) ee tuaany de kuat ye koc luöl kä juëc. Alëu bë meth yiëk çcoj cie ye döc köjc, ee wëi döm ku aye lò wiit. Meth alëu bë piöu noj cäm dït, ku acie döc dït ka bë cil apieth, ku meth ee lò roor ë cëth dït lò duk. Na cë meth döc töök, menh cie döc dït alëu bë guöp dït, ku alëu bi cil apieth. Na cë döc njic në ajuiëer de cäär de müth piöc keek dhiëëth gup në tueny tuexeny, ke meth acii bë döc ya tuaany ku yëëthë pan akim. Na ye meth caar guöp akölköl ke ye kënë alëu bë tuaany de göyiöök gélwei.

Tuaany de Fatty Acid Oxidation Defects (FAO's)

Dak de Medium Chain Acyl-CoA Dehydrogenase (Medium Chain A-seal Co-A Dee-HIGH-dra-gen-AZE Dak de - MCAD) ee tuaany de dhiëm de fatty acid. Na cë miëth piçc keek dhiëth ka miëth njuän nɔŋ MCAD gup nɔŋ tuaany në ka cë keek thék ë dhäman bääär, ke thukar alëu bi dak apei ë riëmic ku mëth alëu në nɔŋ kë ye col " micikila de metabolic crisis." Micikilade metabolic crisis alëu bë meth yïk nok, bë meth pen wëi apieth ka bë meth piöü cök käac. Keek käkë aalëu bik nyith riëjök ku thuçcu bëi. Kë yen töu, na cë dɔc caar ke cïn kë cë guo tïc ë meth guöp. Wärken ke mith aalëu bik mith pën thék ë dhäman bääär, ku njic ye nén bi keek dɔc ya lɔ pan akim, ago cén kë rac bë rɔ looi. Miëth cë pochok alëu bë ya mat ë cäm de meth yic bë kë rëec lëu bë rɔ looi gélwei. [Tuaany de Fatty Acid Defects](#) kök nɔnjic käkë:

- Koor de dëjn de Carnitine Uptake Defect (CUD)
- Dak de Long Chain Hydroxyacyl-CoA Dehydrogenase (LCHAD)
- Dak de Trifunctional Protein (TFP)
- Dak de Very Long-Chain Acyl-CoA Dehydrogenase (VLCAD)

Galak-to-themia (GAL)

(Guh-LAK-toe-SEE-me-ah) ee tuaany ë rot looi na cii thukar thiinë "galactose" rot tek ë guöp yic apieth. Gala-toth aye yön ë ca ke thinic. Na cë dït ë riëmic apei, alëu bë neth riëjök nyin, cuäny, ku nyith ku alëu be pii ë meth nyaai. Na cë dɔc jök, bë meth ya yiëk miëth cë pochok, ke ye tuaanyë alëu bë gélwei.

Hemo-globinopathies (HGb's)

(He-ma-glow-bin-OP-ah-thees) aaye tueny tueen ke riëm thith, nɔnjic tuaany ye col Thik-kel Thel animiya 'sickle cell anemia'. Miëth nɔŋ micikila kän aaye rimken ke dak aaye nɔŋ animiya, guöp tök, piöü këjöc, ka tuaany lëu bë wëi nyaai. Na cë dɔc töök ë antibiotic, tuöm ku wëët ë wärken ke meth, ke ka lëu bë nɔŋ kë kony. Kä cït käkë ku cë keek looi aalëu bik tuaany dït lëu bë menh piçc dhiëëth dɔm gélwei, ku alëu bë tueny tuëeny kök tekiic.

Tuaany de Organic Acid Disorders (OA's)

Tueny tuëenykë aalëu bë nɔŋ kä juëc luuïkë mith gccc ë metabolik koor yet metabolic dït nɔŋ kë lëu bë luöl piöü, rïj, kä töu ë raan yic cïman de cuäny ku kök. Mith nɔŋ tueny tueenyy cït käkë aaye dɔc tuaany, nok, ku bik thöök ku aalëu bik thou na kënnë ke töök. [Cäär de Organic Acid Disorders](#) anɔnjic:

- Dak de Beta Ketothiolase (BKT)
- Glutaric Acidemia type I (GA-I)
- Isovaleric Acidemia (IVA)
- Methylmalonic Acidemia (mutase) & (Cbl B&C)
- Dak de Multiple Carboxylase (MCD)
- Propionic Acidemia (PA)
- 3-Methylcrotonyl-CoA Carboxylase Deficiency (3-MCC)
- 3-Hydroxy-3 Methylglutaric Aciduria (HMG)

Dak dït de riëm ye guöp tiit ë tuaany (SCID)

Në yän kök aye col tuaany de "bubble-boy" SCID ee tuaany rac lëu bë wëi nyaai. Mith nɔŋ tuaany de SCID aaye gup cén riëm ye guöp tiit ë tuaany ku mëth ee dɔc tuaany. Na kënnë dɔc töök ke mithkë aalëu bikë thou ë ruön ka rou tueej ë piiñden yic. Kä töu thïn, na cë meth dɔc kony ku com nyëinyei kene

yith-tem Thel nē ye guöp alëu bë guöp pial. Cäär de riem alëu bï dak de T-cell riem dän ye raan tiit guöp ë tuaany yön thïn aya ku bë kör töök dän bë piath ke ye aya.

Kä cï keek yön ë thëm de menhdu ba keek yön kadi?

Akim de menhdu abï tuöc kä cë keek yön ë riem de menhdu yön cï miit pan akim. Ë nyindhia aayee keek nyuöth koc ë aköl tueen bin meth yön pan akim ye coal thëm de "Pial-de guöp de meth" check-up. Apieth ba akimde menhdu thiëc bë yi lëk kë cë yön ë cäär de menh piöc dhiëëth guöp.

Ku na nöj kë cë yön kë cie tede ë cäär de guöp yic?

Luëel de Kän "+ töö thïn," kë cü töö tede ka kë kën tüj apieth ë cääric, luëeldë ee menhdu anöj töö de kë töö tueen. Në yän kök alëu bë yön ke nöj kë +töö thïn ke ye lueth ë cääric e mith cün gup kë töö thïn. Cäär tueen acie yen yë tuaany yic. Thëm dëj aye ber looi benë ye yic na nöj kë töö ë meth guöp ë yic.

Na cë yi yöök wu bë menhdu ber caar guöp, ke apieth ba yekënë döc looi ku bë kë töö tüj. Na nöj tuaany cë yön, ke mëth alëu bi guö töök ë nyinic ke tuaany yoot ke kën tic ë meth guöp ku be meth guöp pial ku cil apieth, ka në yän kök alëu bë kë lëu bi wëi ke meth nyaai gélwei

Ye nö dëj lëu bi yä yiöök wu bë menhdu "ber-them?"

Në akölkök anöj kä lëu bë bik wääc ë thëm. Na cë keek kækë röt looi ee yic riël bë yic man na dë ke thëm kök ye yith. Bian de kë ye ke wärken ke mith yiöök bik mithken dhuökcien bë keek ber-them aak:

- Riem aci guo miit ku anöj tueny tueney kök cü lëu bë keek tüj na cë riem miit (ke meth kën thee ka 24 guöp ë püirdë yic).
- Riem akennë miit yön yoot ë meth ke kënnë miöcc ë rim ka cë guo miit ke meth piöc miöcc guöp ë rim; ka
- Na nöj kë cë röt looi në dhöl yeke rim miit (ciman de të ye rim miit ku/ka të ye muök riem cë riël cë lööm).

MUK KU GËL DE RIEM DE MENHDUÖN CË MIIT BË NÖJ KË BË LOOI Ë YE KÖÖL CIËËN

Apieth ba yön ë yi piöu ku ba yön thïn riem de menhduön cë miit abii kë cë lueel wu bë looi ë ye looi ku cün dëj. Kë bë looi riem de menhdu ee bë kë bï ye kony yic. Lööj ku ajuiëer de Nebraska aye wic bë kækë looi: Lab tede them de riem abë rim ke mith piöc keek dhiëëth cë keek lööm ya töö ë nïn ka 90. Ku në kaam de niön ka 30 ë thök de nïn ka 90, ke Lab abë

rim cë keek lööm dhil riöök. Riäk de rim cë keek miit aye looië dhöl ciï rïn ke menh nöj ke njic (rim aaye keek nyop ë mac). Ë kän ë lon rilic, në ñö, në kë yen wël thiekic ke kuat tiit.

Riem de menhduön cë miit alëu bï yic lëu bë raan ëbën kony wïc këye col Rï-thëc na cë kákë kedhia kñj thiëc tënöj yïn ku ca gam bë ye kënë looi ë ke:

- Athör cë gör de gäm de ke bë looi në
- Athör cë gör ye lueel wu riem de menhdu abë töu ku abë tiit apieth
- Ajuiëer de koc töu tueen man ye bôd ye kän gam ku looi cien de riëw de yith ke koc kedhia, ku ye kënë atöu në lön de biäk A de biäk de 46 de 45 de Kod de lön de Pederol, käman töu theer ë Peëi ë Dhoñuan 1, 2001
- Gäm de Ajuiëer de akutnhom de cääär de mïth piçc keek dhiëth ë Yith-teet yic
- Gäm de bány de aküim ke Nebraska maktam de Dipätmén de pial de guöp ku konykony de koc

Nyök de bübei de riem de menhdu cë riel 'Blood Spot'

Ciman bin ye kuen në apäm buoth kän, piëñ de menhdu abë them. Mïth "cë keek njiconfirmed" njic keke cie piñ, thëmthëm kök aalëu bë keek looi ë riët cë riel, ku yekënë alëu bë nöj kë kony. Tuaany de bay-rëth de Cyto-megalovirus (CMV) na cë menh piçc dhiëth dñm alëu bë meth cök miñ. Thëm de CMV töu ne riem de kuat yic aye njic apieth na cë riem miit të piçcë meth dhiëth (ciman de riem cë riel). Thëm de riem ye ber looi ciëen acie atekthok de "kë töu ne riem de

-9-

kuat yic" ku "kë cë bën yön ayer" CMV. Ku në yekënë, Na kën menhdu thëm de piñ tiaam, ke ka apieth bë thëmë ber dhuökpiny ku jol ya cääär de audio-logic diagno-nostic bë dçc looi ë nyinic. Ku étënë, na cë yön ke menhdu cë miñ, ke yïn lëu ba akim de menhdu yiöök be riem de meth yñ cë lööm cë riel cök dhukë ciëen bë ber them ke rim cë döj kënë ke guo riöök.

* * * * *

Piñ kän apieth:

Cääär de tueny tuëny ë menh piçc dhiëth guöp yetök **acii lëu be guo lööm ke yen ë tuaany töu thïn**. Aayee ya "cääär", cit mac ye piñ meer bë menh piçc dhiëth wïc bë ber them njic të nöj en tuaany cë yön. Thëm thëm ye meth caar guöp aaloi apei, ku aayee mïth piçc keek dhiëth yiën kë lëu bï tuany töu ke keek gup yön ku bë dçc töök.

Kë yen jol töu thïn, ciman de të dït de thëmthëm ke Lab, thëmthëm ye ke menh piçc dhiëth caar guöp acii bë lööm ku bë lueel wu tueny tuëny töu ë meth guöp ëbën aabë keek tñj ka mïth dït ë kä töu ë ke gup keek bi rimken nöj kä +töu tñj, ku në yekënë apieth ba njic lñn bën nöj kä nyoothkë ke tëu thïn ë lueth ye col "kë +töu ke ye lueth" (mïth cë keek dhiëth keke nöj kä +töu thïn, kë cie tëde ka kë kënnë tñj apieth, tuaany cë bën yön ke liu kë cë kñj tñj tueenj), ku jol ya kë yön "ke -liu ku atöu thïn" (mïth piçc keek dhiëth cë keek kñj yön keke cïn tuaany ku ber keek yön keke nöj gup tuaany).

-10-

CÄÄR DE PİN DE MENH PIJC DHIËËTH

Biëi ke akïim ëbën aayee ajuiëer de cäär de pijn de menh pijc dhiëëth looi tē cë meth dhiëëth ka bik juuir kenë pan akïm dëñ tē cë meth lony.

Bë meth cie ye pijn ee töñ de kä juëc ku kä rac ye röt luöl mith pijc keek dhiëëth. Na kënnë döc yön, menh cie pijn alëu bë thok cii njic, ku alëu bik piirdë täude ë koc lõõm rac, gäär ë thukulic rac bë

meth gäär njic apieth rac aya. Na cë döc njic ke meth cie ye pijn apieth, alëu bë döc töök ke meth kën pëi ka dhetem (6) guo cuõjöp ë piirdë yic, ku yekënë alëu meth kony apei bë thok njic ku acie njiny de thok abac, bë jam apieth ku bë gär njic apieth.

Thëm de pijn de meth aköc yic ku ee guo thök ë dhäman koor apei. Anoñ dhöl karou lëu bï ke pijn de meth them: anoñ dhël ye col audio-tory brain-yith-tem rith-põnth (ABR) ku/ka kë ye col oto-acoustic Im-micõn (OAE). Kedhia karou aaye keek looi ke meth nin ku cë rost pälpin. Meth ee pëw wei tē nõñ en kë cë pijn ë thilk thiin cë tääu ë ye yic ku cë tääu thok ë kompiöta yic, kë cë meth pijn ku cë pëw wei aye kompiöta kuen. Apieth ba tääu ë yi nhom lõn mith juëc aacie them de pijn ye tiaam, ku ee tē cë thën de audio-logic bë looi bë njic ye meth no yen cie pijn ë yic

Apieth ba luuï wek akïm de menhdu bi menhdu bë them na kë cë bënbei ë thëm tueen nyuccõth lõn wic bë menhdu bë them "reper" (ka kën tiam).

Na cë menh them de pilj tiaam ku ñoot nõñ kä lëu bik ye miiñ, yiñ wek akïm de menhdu week bë nyiñ dhil tüt ë meth. Kä töu kä lëu bik cok miñ anõjiic kä töu në riem de kuat mac-thok, menh cë dhiëëth ke koor guöp ka tueeny kök. Cäär de pijn de menh pijc dhiëëth acie kë bë röt looi ë aköl ciëen tē bi meth miñ ye njic, ciman de kë bë röt ke ye tuaany raac yen cë meth döm.

Na ye diiw ku cë yön ke menhdu cie pijn ka bë pijnde kur, Anoñ ajuiëer töu në Nebraska ye col Aer-li Yin-ter-bencion "Aer-li Dibol-lõpmënt Netwök" alëu bë yi kony ne ye kækë, bë jam kene

thukul ku yän ke konykony kök bë menhdu them, konykony ke Aer-li Yin-terbencion kutek-no-loja ye keek käj looi apieth apei.

Col 402 471-2471 ka Col Telepun lääu-nhom 1-888-806-6287
Maktam de Aer-li Dibol-lõpmënt Netwök (EDN) anoñ konykony ku kä ye keek looi cë keek juuir bi keek kä wic mith pijc kee dhiëëth agut ruön ka diäk ku koc paanden ya kony në ñö, wärken ke mith keek anjic kä bë pieth ke koc ke paanden.

CÄÄR DE MIËTH PIJC KEEK DHIËËTH NE TUENY TUËENY KE PIÖU YE DHIËËTH KE METH (CCHD)

Tuany de piöu ye dhiëëth ke meth e duciëk dít apei ye yok emith juëth pijc keek dhiëëth aye yok ë mith ka 8 më mith 1000 yiic. Tueny tuëeny kôk ke duciëk de piöu aye ló yok paan akim tê cï meth ló them guöp ë akimdë. Kë töu thïn, në aköl kôk acin kë ye tic ë meth guöp ë ye ye nyucceth lón nöñ meth guöp tuaany agut tê bï tuaany dít apei. Meth aye them guöp bë njic ke tuaany kën guo dít ë meth guöp. Acie tueny tuëeny ke piöu kedhia keek ye caar de rim ke mith pijc keek dhiëëth tij CCHD, kë töu, cäär de de meth guöp ee koc kony bë tueny tuëeny ke piöu ka 7 döc tij, tueny tuëenykë aayee tuany de duciëk de piöu rac ye dhiëth ke meth. Cäär de CCHD aye looi bi maciin ye col Pälëth Okthi-mitir "pulse oximeter" täau ë meth cök ku cin.

Photo Courtesy Massimo

Londe akocic ku acie tök, Pälëth Okthi-mitir ee aliir Okthi-jin cath ë riemic ku gutgut de piön de meth them. Mith lik allir okth-jina ë riemden yic apieth bë keek ber caar gup. Thën de cäär de guöp apieth bë looi ke meth cë nöñ thee ka 24 ka digig lik bë bën ciëen. Mith cë keek cök ló baai keke kennë keek them ku cïn CCHD, cë

yok aalëu bi nyithden ku kôk töu ë keek gup ciman de cuäny ku alëu bik thou tê cïn en okth-jin cë kë yok. Na cë CCHD döc njic, ke tueny tuëenykë aalëu bë keek gélwei ku meth lëu bë töök bë kë töu ë ye piöu cökpany.

Na wic ba wëlkök në biäk de CÄÄR DE MIËTH PIJC KEEK DHIËËTH (RIEM –CË RIEL) Col 402-471-6733 or 402-471-0374 ka yi-meel dhhs.newborn.screening@nebraska.gov. Tij webthiatda tén, ayat: www.dhhs.ne.gov/nsp/. Na töu pan akim thiëc nëëth bë yi cök tij bideo de cäär de menh poc dhieeth.

Na wic wëlkök në biäk de CÄÄR DE PIJN:

Tij borocur kän: "Ye menhdu piñ?" aci täau athör ke buñ de menhduön pijc dhiëëth. Na kennë borocur yok ka na nöñ kë wic thiëc maktam de Nebraska de ajuiëer ye käj döc tij ku loi keek (NE-EHDI), col maktam de Nebraska Dipätmënt de pial de guöp ku konykony ke koc në: 402-471-6770.

Na nöñ kë wic ba thiëc në biäk de ajuiëer de Nebraska **Aer-li Yin-terbencion** col "Nebraska CHILDFIND" në 1-888-806-6287. Lör tönçj www.nde.state.ne.us/ECH/EARLY/echp.htm.

Na wic wëlkök në biäk de CÄÄR DE TUENY TUËEN Y KE PIÖU:

Jamë wek akim de menhdu ka pan akim dëj. Maktam de ajuiëer ye tueny tuëeny tiit ku gél keek wei aançj webaith pieth apei:
<http://www.cdc.gov/ncbddd/pediatricgenetics/cchdscreening.html>